

CUM SE MĂSOARĂ ECONOMIA BAZATĂ PE CUNOAȘTERE: O SCURTĂ TRECERE ÎN REVISTĂ

Keywords

Knowledge economy
Research
Development
Competitiveness
Contemporary society

JEL classification

C46, O32

Abstract

In this work was outlined essence of the knowledge economy and characterized its basic components. The objectives in this article were based on synthesis the role of the knowledge economy. These studies have a high degree of novelty and complexity of the global and European level, which is why in this vast subject area once an essential Moldova and actuality is unique. In this work been used for a wide range of methodologies were consulted and analyzed numerous sources related literature on the subject. In the process of scientific research in the development of the scientific papers were used two main approaches: complex and systemic. Also it should be noted that the research has a key role in understanding the mechanisms and role in contemporary society the knowledge economy that can generate a high degree of competitiveness and competitive advantage both locally, nationally and globally, with a strong push on the ability regeneration and economic revitalization.

1. INTRODUCERE

Republica Moldova își propune drept scop edificarea unei societăți bazate pe cunoaștere și integrarea ei în circuitul mondial. Pentru a realiza acest obiectiv în Republica Moldova este nevoie de a efectua un șir de măsuri. Lumea în care trăim este o lume a interdependențelor, a legăturilor între țări. Iată de ce în acest context apare necesitatea stringentă de creștere a competitivității economiei țării noastre. Este bine cunoscut faptul că avantajul competitiv al unei economii nu se mai bazează în prezent pe produse sau servicii, pe prezența unor resurse naturale, sau pe particularități geografice sau istorice. Avantajul competitiv se creează azi prin inovare, forță de muncă de înaltă calificare și folosirea pe scară largă a cunoștințelor, cu alte cuvinte printr-o Economie Bazată pe Cunoaștere (Knowledge Economy).

Orientarea spre edificarea unei societăți bazate pe cunoaștere pe plan mondial impune această cale de dezvoltare fiecărui țări care își dorește o dezvoltare eficientă în contextul unei dezvoltări durabile calitative.

Intr-o economie competitivă cercetarea, dezvoltarea și inovarea reprezintă elemente cheie, iată de ce cei trei factori sunt considerați adevărați piloni ai dezvoltării. Cu atât mai mult acum la începutul secolului XXI, importanța lor sporește, iar relația dintre cercetare și dezvoltare ocupă un loc privilegiat în dezbaterile la nivel mondial și național.

Unul din factorii de bază ce impulsionază creșterea și dezvoltarea unei economii reprezintă procesul de cercetare-dezvoltare, care la rândul său servește ca premisă și suport al apariției inovațiilor. Succesul activității de cercetare-dezvoltare se concretizează prin înnoiri tehnologice, prin creșterea ritmului de dezvoltare și a productivității, menținerea nivelului de

competitivitate pe piață printr-un grad ridicat al profitului și îndeosebi printr-o riguroasă și eficientă desfășurare a întregului proces productiv.

Creșterea eficienței procesului de cercetare-dezvoltare se realizează în primul rând prin managementul acestuia în baza unui monitoring eficient.

Un management eficient, atât în domeniul cercetării-dezvoltării, cât și în acela al relațiilor interpersonale este esențial pentru realizarea programului stabilit și pentru controlul rezultatelor.

Cercetarea efectuată are un rol esențial în înțelegerea mecanismelor și rolului economiei cunoașterii în societatea contemporană, care poate genera un grad înalt de competitivitate și avantaj competitiv atât pe plan local, național și mondial, având un imbold puternic asupra capacității de regenerare și revitalizare economică. Cercetarea științifică și dezvoltarea tehnologică este unul din domeniile în care trebuie dusă o astfel de politică curajoasă, deoarece este domeniul care permite reducerea decalajelor.

Orientarea Republicii Moldova către "societatea cunoașterii" va rămâne o dorință nerealistă și o speranță iluzorie atât timp cât nu se iau măsuri hotărâte pentru promovarea unei politici de salt ("ardere" a etapelor).

2. REPERE TEORETICE PRIVIND „ECONOMIA BAZAT PE CUNOA TERE”

Astăzi putem constata cu certitudine că trăim într-o societate cu o economie total diferită de cea a anilor 1980, care în literatură deja a cuantificat denumirea sa ca fiind o societate cu o economie „bazată pe cunoaștere”.

Putem remarca că denumirea acestei societății se datorează și aportului academicianului român Mihai Drăgănescu, care în anul 1986, bazându-se pe conceptul

filosofic al legii tendințelor, a prefigurat o viitoare societate a cunoașterii (Drăgănescu M., 1986) [4]. Numai în anii 1990 noțiunea de Societate a cunoașterii (Knowledge-Society) a devenit larg cunoscută și recunoscută datorită lucrărilor lui Peter Drucker (Peter Drucker, 1994) [5] și ale altora [6].

Astăzi, o nouă economie – economia bazată pe cunoaștere este clar în curs de dezvoltare. Ea este o economie bazată pe cunoștințe și idei, în care factorul-cheie al prosperității și creării de locuri de muncă îl constituie gradul de implementare a ideilor, inovației și tehnologiei în toate sectoarele economiei.

Fără dezvoltarea acestei economii țările vor stagna mult în dezvoltarea lor economică neavând posibilitatea de a concura pe plan internațional. Iată de ce economia cunoașterii joacă un rol tot mai important în dezvoltarea calitativă a țărilor. Însă pentru fiecare țară în parte trebuie să fie clar stipulate nu numai avantajele, dar și condițiile necesare pentru dezvoltarea noii societăți, în care locul principal va fi nu pur și simplu atragerea investițiilor. Investițiile trebuie să se concentreze în vederea nu doar acumulării cunoștințelor, ci în scopul eficientizării acestora prin sporirea capacităților inovative și ca rezultat competitivității țării pe plan mondial.

Luând în considerare declarația de la Lisabona [2] și dorința Uniunii Europene să dezvolte cea mai competitivă economie bazată pe cunoaștere este necesar de a concretiza componentele economiei bazate pe cunoaștere, evidențiind patru trăsături și în final putem să generalizăm "pilonii" acestei noi economii:

- în primul rând, menționăm regimul economic și instituțional, care încurajează utilizarea tot mai eficientă a resurselor și accelerarea creării noilor produse;

- în al doilea rând, nivelul de învățământ al populației, calificarea personalului;
- în al treilea rând, infrastructura de prelucrare și transmitere a informației, aflată în dezvoltare dinamică;
- iar în al patrulea rând – sistemul național de inovare eficient.

Principalele caracteristici ale societății cunoașterii (Drăgănescu, 2004) [4] sunt legate de:

- extinderea și aprofundarea cunoașterii științifice;
- managementul și utilizarea cunoștințelor existente sub forma cunoașterii tehnologice și organizaționale;
- producerea de cunoaștere tehnologică nouă prin inovare;
- apariția unei noi economii, în care procesul de inovare devine determinant;
- diseminarea fără precedent a cunoașterii către toți cetățenii prin mijloace noi (internet, carte electronică, e-learning);
- conturarea comunității globale;
- producerea unei revoluții culturale bazate pe cunoștințe;
- necesitatea sustenabilității ecologice prin adaptări tehnologice rapide.

În cadrul acestui tip de societate, noua economie, numită adesea *economie bazată pe cunoaștere*, își datorează apariția unui număr de forțe importante care acționează astăzi în sensul schimbării regulilor afacerilor și a competitivității naționale:

- globalizarea,
- intensitatea folosirii cunoștințelor și informațiilor,
- rețelele de computere și conectivitatea,
- creșterea ponderii lucrătorilor cu cunoștințele la peste 80% din populația ocupată.

Schimbările politice ce au avut loc în societate în ultimele decenii, procesul de globalizare a vieții politice, economice și sociale lasă amprente profunde în viața

economică a țărilor. Tehnologiile informaționale devin forța motrică a celor mai avansate economiei, iar piețele se orientează spre nevoile contemporane.

Paul David și Dominique Foray (2003) [3] descriu patru schimbări importante care au condus la apariția societății cunoașterii:

- accelerarea producției de cunoștințe;
- creșterea ponderii capitalului intangibil la nivel micro - și macroeconomic;
- inovarea a devenit o activitate dominantă, iar sursele ei, din ce în ce mai variate;
- revoluția instrumentelor de utilizare a cunoștințelor.

Declanșatorul celor patru schimbări se află în evoluțiile sociale care au condus la diversificarea producției și serviciilor, modificând regulile jocului concurenței economice. Cele mai competitive companii nu mai sunt cele care oferă un produs unic în mii de exemplare, ci acele companii care pot oferi produse adaptabile cerințelor variațiilor clienți, mergând până la exemplare unice pentru fiecare client în parte. Această schimbare de perspectivă a condus la creșterea importanței activității de inovare, întrucât una dintre consecințele destandardizării a fost și creșterea ritmului de evoluție a produselor. Companiile care anticipează evoluțiile cerințelor consumatorilor și creează produse capabile să le satisfacă sunt caracterizate de ritmuri rapide de înnoire a gamelor de produse. Tot acest flux inovativ trebuie însă susținut. Ca urmare, companiile au început să caute soluții pentru stimularea fluxului inovațional intern, ceea ce a condus la problema acumulării și partajării cunoștințelor. Consecința la nivelul economiilor celor mai dezvoltate a fost creșterea ponderii capitalului intangibil în valoarea fiecărei afaceri. Proporția valorii produsului sau serviciului datorată cunoștințelor înglobate a devenit pentru un număr din ce în ce mai mare de produse și servicii majoritară, în

detrimentul valorii aduse de materia primă înglobată.

Generalizând cele menționate mai sus propunem ca toți factorii ce determină orientarea spre economia cunoașterii să fie reuniți în șase direcții principale reflectate în figura 2.

În fond *economia bazată pe cunoștințe* este rezultatul unei revoluții a cunoștințelor, care, în esență, înseamnă trecerea de la economia bazată predominant pe resurse fizice, la economia bazată predominant pe cunoștințe. Această trecere generează schimbări de esență. Economia bazată pe cunoștințe fiind rezultatul revoluției cunoștințelor, revoluția trebuie să se producă, în primul rând, în mintea receptorilor de cunoștințe, performanța de care depinde valoarea pe care o poate genera cunoștințele respective. Numai așa, valoarea capitalului de cunoștințe poate să devanseze, în evoluție, capitalurile tangibile.

Însă pentru a construi o *societate bazată pe cunoștințe* este necesar de a delimita corect principalele fundamente teoretice privind conceptele de „noua economie” și „economie bazată pe cunoaștere”.

În economia bazată pe cunoaștere, cunoștințele sunt elementul care determină cel mai adesea și cel mai intens diviziunea muncii la toate nivelurile de organizare a activităților economice, devastând, de regulă, resursele materiale. Firește că formele cele mai eficiente de diviziune a muncii se bazează, în aceeași măsură și la un nivel înalt, pe posedarea concomitentă de cunoștințe, resurse materiale, umane și financiare adecvate și armonizate calitativ și cantitativ.

Astfel, **economia bazată pe cunoaștere** este o premisă esențială pentru formarea unei *economii inovatoare*, precum renovarea și modernizarea producerii, trecerea de la un mod tehnologic la alt sunt principial imposibile fără obținerea și

introducerea pe scară largă în practică de noi cunoștințe. Cu toate acestea, sensul teoretic acestora ce se întâmplă este mult mai profund și mai larg - stabilirea unei *economii de inovare bazate pe cunoaștere* implică faptul că introducerea pe scară largă în producere a rezultatelor de cercetare și elaborare, tehnologiilor informaționale și altor noi tehnologii nu numai schimbă radical mecanisme de interacțiune între țări, regiuni și întreprinderi separate, dar *impune, de asemenea, transformări în elegerii problemelor ce în de legisla ia i bazele func ion rii a sistemelor economice la diferite niveluri.*

Pentru aprofundarea înțelegerii conceptului de economie bazată pe cunoștințe, este esențială cunoașterea principalelor sale trăsături componente. Componenta de bază a economiei cunoașterii sunt *cuno tin ele.*

În bogata literatură de specialitate consacrată societății și economiei bazate pe cunoștințe, abordarea cauzelor revoluției cunoștințelor este numai sporadică și fragmentară, cel mai adesea rezumându-se la noile tehnologii informaționale și comunicaționale. Analizele pe care le-am întreprins ne-au dus la concluzia că revoluția cunoștințelor este generată, în principal, de *trei categorii de cauze:* de natură tehnică și tehnologică, manageriale, umane.

Rezultatul revoluției cunoștințelor îl constituie economia bazată pe cunoștințe. Economia bazată pe cunoaștere (sau mai pe scurt economia cunoașterii) este un concept care se referă la utilizarea cunoștințelor pentru a produce beneficii. conceptul de economie a cunoașterii a fost creat (1966) și popularizat de Peter Drucker în cartea sa *The Age of Discontinuity* (Drucker, 1969). Succesul economiei bazate pe cunoaștere depinde de modul cum se lucrează cu mediul de afaceri și de resursele disponibile pentru a genera produse și procese noi.

3. PROBLEMATICA M SUR RII ECONOMIEI CUNOA TERII

Dezvoltarea economiei în al treilea mileniu impune rectificările sale în planificarea strategică a activității vitale a statelor. Problema trecerii la economia bazată pe cunoaștere este extrem de importantă, iar în secolul informațional actual aceasta se plasează pe prim-plan.

Dorința de a crea o economie a cunoașterii ca o formă economică a dezvoltării durabile necesită o monitorizare în baza de indicatorilor cantitativ și evaluări.

Problematika măsurării este una din problemele centrale în orice domeniu, dar pentru înțelegerea procesului de măsurare a economiei bazate pe cunoaștere este necesar de a clarifica principalele noțiuni.

Potrivit lui B. Godin [8], economia bazată pe cunoaștere este un concept "umbrelă", care permite colectarea ideilor și a conceptelor existente în domeniul științei și inovării, precum și a indicatorilor într-un cadru conceptual unic. Această abordare este problematică în termeni de rigoare științifică, dar destul de fructuoasă din punct de vedere pragmatic, deoarece activează un teren de activitate enorm pentru publicarea de articole noi și organizarea de dezbateri, precum și atragerea atenției sporite a politicului către noile tendințe [12].

Pentru prima dată despre evaluarea economiei bazate pe cunoaștere a scris economistul austro-american F.Machlup [13]. În lucrarea sa "Producția și difuzarea de cunoștințe în SUA", el a calculat că sectorul economiei cunoaștere în anul 1958 a contribuit cu aproximativ 29% la PNB-ul SUA. În acest sector F. Machlup a inclus numeroase tipuri de activități umane, care combină cinci grupe:

1. Educație (44,1%)
2. Cercetare și dezvoltare (8,1%)

3. Mass-media (radio, televiziune, telefon, etc) (28,1%)

4. Tehnologia informației (6,5%)

5. Servicii de informare (13,2%)

Opiniile sale teoretice privind clasificarea anumitor sectoare în economia bazată pe cunoaștere F.Machlup le bazează pe următoarele ipoteze:

1. Cunoașterea - acest lucru este ceva bine cunoscut de cineva.

2. Producția de cunoștințe - un proces prin care cineva învață ceva, înainte necunoscut pentru de el, chiar dacă acesta este deja cunoscut altora.

Definiția cunoștințelor, dată de Machlup, este destul de largă și, prin urmare, ponderea fiecărei grupe dintre cele cinci grupuri enumerate în produsul intern brut va fi mult mai mică.

Cu toate acestea, odată cu creșterea "sectorului de cunoștințe", în condițiile creșterii economice grandioase, realizată prin cercetare și inovare, odată cu o creștere a nivelului de educație a populației, termenul de "economia bazată pe cunoaștere", s-a modificat și a apărut o a doua semnificație, care mai târziu a devenit cea mai frecvent utilizată. Deci prin definiția "Economia bazată pe cunoaștere" a început să se înțeleagă acel tip de economie în care cunoașterea joacă un rol esențial, iar producerea acesteia devine o sursă de creștere economică și competitivitate.[11]

Statistica utilizată în lucrările lui F. Machlup și D.Bell a fost o sursă de descoperire a noilor tendințe în dezvoltarea socială, care a condus la apariția de noi concepte (Economia Cunoașterii, societatea post-industrială), iar apariția în 1990 a unor indicatori statistici specifici (OCDE, Banca Mondială ș.a.) a fost deja direct legată de conceptul de economie bazată pe cunoaștere, care a devenit fundament ideologic pentru politicieni.[11]

În toate cazurile măsurarea ar trebui să se bazeze pe cele mai recente date disponibile,

dar datorită decalajelor de timp existente între datele de publicare a informațiilor de către entitățile teritoriale, în multe cazuri datele vor avea deocamdată o vechime de mai mulți ani. În plus, în toate cazurile datele statistice sunt colectate pentru a se evalua mărimea fie la nivel național fie la nivel de entitate teritorial-administrativă și de aceea utilizarea unor factori precum numărul de lucrători sau producția brută a unei regiuni sau diviziune administrativă se va lua ca numitor (indicatorii vor apare deci sub formă procentuală). „[1]

În centrul creșterii economice se află inovarea, fiind catalizatorul cheie pentru creștere. Din aceste considerente în toate acestea metodologii utilizate la nivel mondial principalul accent îi revine activității inovaționale.

Cum spunea Acad. Jores Alferov, Laureat al Premiului Nobel, membru de onoare al AȘM: "Știința transformă banii în cunoștințe, iar inovarea transformă cunoștințele în bani." [16]

Iată de ce în toate metodologiile de evaluare a economiei bazate pe cunoaștere rolul principal îi revine inovării.

Totalizând informația privind evaluarea domeniilor centrale ale economiei bazate pe cunoaștere trebuie de constatat faptul, că nu toate rile au acceptat o metodologie unică și ca urmare actualmente există metodologii diferite pentru a evalua noua economie-economia bazată pe cunoaștere. Fiecare sistem de indicatori utilizat are la baza sa un sistem metodologic bine definit. Însă actualmente diferite sisteme de evaluare statistică nu totdeauna au o convergență totală. Din aceste considerente multe țări se racordează la un anumit sistem de evaluare statistică.

Analizând situația creată pe plan mondial putem să remarcăm că componente modelului economiei bazate pe cunoaștere au diferit grad de oglindire în statistica mondială. Cele componente care au o

continuitate statistică, având o structură bine definită au un sistem de evaluare mai încheiat (Educația). Domeniul evaluării tehnologiilor informaționale a avut o dezvoltare rapidă și benefică deoarece la baza societății bazate pe cunoaștere stă societatea informațională și e-guvernarea. Acest sistem a fost bine definit și este utilizat și în R. Moldova. Sistemul de indicatori ce caracterizează activitatea de cercetare-dezvoltare de asemenea a avut o dezvoltare mai uniformă, dar cel mai complicat stau lucrurile cu evaluarea eficienței activității științifice, care este oglindită, cum am menționat mai sus, prin activitatea de inovare.

Evaluarea activității inovaționale nici metodologic nici infrastructural nu are o stabilitate, societatea statistică fiind în permanentă căutare a celor mai bune practici pentru evaluarea acestuia.

Fiecare sistem de indicatori utilizat pe plan mondial are la baza sa un sistem metodologic bine definit. Însă actualmente diferite sisteme de evaluare statistică nu totdeauna au o convergență totală. Din considerente de comparabilitate multe țări se racordează la un anumit sistem de evaluare statistică.

„Monitorizarea gradului de îndeplinire a obiectivelor propuse la nivelul UE în ceea ce privește dezvoltarea domeniului și Spațiului European al Cercetării (ERA), este utilizat un sistem de indicatori elaborați în acest scop. Comisia Europeană, prin intermediul ERA, dezvoltă trei niveluri ale indicatorilor și a analizei pentru a sprijini elaborarea politicilor de cercetare și inovare, astfel: **Indicatorii Globali** (Headline Indicators) - Strategia Europa 2020 – la nivelul Consiliului European, **Indicatorii Principali** (Core Indicators) - un cadru integrat al cercetării și inovării – la nivelul Consiliului pentru Competitivitate și un Set Cuprinzător de **Indicatori i Analiz Economic** (*Raportul tiin , Tehnologie i Competitivitate* și alte studii analitice). »[9]

Acești indicatori sunt « principalele instrumente ale UE create pentru a identifica, măsura și promova politicile și măsurile de politică de inovare din UE și alte state din lume. Acestea sunt: Ancheta Comunitară a UE în domeniul CDI și o serie de inițiative și proiecte finanțate de UE pentru a dezvolta mijloace și instrumente de analiză, măsurare și promovare a politicilor și măsurilor de politică din domeniul inovare, printre care PRO INNO Europe, Innobarometrul, European Innovation Scoreboard, Europe Innova, INNO Nets.

O mare atenție este oferită indicatorului global al competitivității **GCI** elaborat de World Economic Forum, în care un rol important îl deține factorul inovare.

Indicatorii structurali CDI aferenți obiectivelor Strategiei Lisabona sunt utilizați pentru a fundamenta analiza Comisiei în Raportul Anual de Progres către Consiliul European. În afară de prezentarea datelor, utilizatorilor li se furnizează și alte informații generale referitoare la metodologie și indicatori. Indicatorii Strategiei Europa 2020 sunt aferenți țintelor aprobate de structurile de conducere a UE în iunie 2010.

Indicatorii structurali pentru Inovare și Cercetare-Dezvoltare se subscriu unor teme mari de analiză:

- **Resurse Umane** (investiții în educație, nivel de educație, absolvenți, număr personal implicat, carieră, mobilitate, rata de ocupare, incluziune socială, risc de sărăcie);
- **Investiții în activitatea Cercetare – Dezvoltare – Inovare** (cheltuieli CDI – total și după sursa de finanțare: guvern, mediul economic, învățământul superior, ONG-uri, fonduri externe, venture capital);
- **Drepturi de proprietate intelectual** (brevete EPO și UPSTO, familiile triadice);

- **Societatea i economia cunoa terii** (societatea informațională, e-commerce, e-guvernare, internet: deținere și utilizare). »[9]

Este necesar de menționat că Comisia Europeană a dezvoltat metoda proprie de calcul a indicelui total de inovare pentru toate statele membre ale UE, precum și alte câteva țări, care nu sunt membre.

Statisticile de inovare existente astăzi sunt rezultatul dezvoltării sistematice a anchetei de inovare, care este o tentativă de măsurare a rezultatelor și efectelor inovării, în care cercetarea-dezvoltarea joacă un rol important.

În conformitate cu Regulamentul Comisiei Europene privind dezvoltarea statisticii inovării EUROSTAT a lansat ancheta statistică CIS care are la bază principiile directe ale OECD/EUROSTAT cuprinse în “Ghidul pentru culegerea și interpretarea datelor privind inovarea tehnologică” – Manualul Oslo (Ediția 1997, 2005)” pentru a dispune de date statistice coerente, regulate și comparate la nivel internațional.

Abordările propuse în Manual Oslo au fost considerate suficient de formalizate pentru includerea în sistemul de monitorizare statistică în formă de Studiul European de Inovare (Community Innovation Survey(CIS)), fiind documentul metodologic de bază al OCDE și EUROSTAT în domeniul inovării.

Trebuie de menționat faptul, că Manualul Oslo cuprinde doar inovările din sectorul întreprinderilor de afaceri, tratează procesul de inovare la nivelul firmei, se concentrează asupra produsului și procesului tehnologic și tratează răspândirea până la „nou pentru firmă” [14]. Informațiile privind activitatea de inovare desfășurată de întreprinderile din UE sunt asigurate prin anchetă statistică specială: Community Innovation Survey (CIS)), care are o periodicitate la 3 - 4 ani și a fost pornită în 1993. Anchetele de inovare

sunt recunoscute după numărul de ordine: CIS 1- CIS 4, apoi urmând CIS 2006 și CIS 2008. [15]

Prima anchetă CIS 1 a fost un exercițiu-pilot, a avut loc în 1993, în timp ce al doilea studiu (CIS 2) a fost efectuată în 1997/1998, cu excepție pentru Grecia și Irlanda unde a fost lansat în 1999. În primele două variante, respectiv CIS 1 și CIS 2, anchetele statistice erau diferite pentru inovarea în domeniul industriei și pentru inovarea în domeniul serviciilor, în timp ce în varianta CIS 3 (anii de referință 2000/2001), există o singură anchetă statistică atât pentru industrie cât și pentru servicii. Cea de-a patra anchetă comunitară privind inovarea CIS 4 (anul de referință 2004) a fost percepută ca o anchetă care a implicat o încărcătură administrativă mai redusă și care a fost mai ușor de pus în aplicare.

Statele membre au urmat, în mare parte, chestionarul armonizat al anchetei CIS 4, precum și metodologia de anchetă armonizată. Acest fapt a contribuit la îmbunătățirea calității datelor, în special în privința comparabilității datelor și a caracterului oportun al acestora.

Ancheta CIS 2006 pentru perioada 2004-2006, repetă ancheta CIS 4 în multe dintre statele membre, și are ca noutate module adiționale privind: inovările organizatorice, inovările de piață, inovările privind fluxul de cunoștințe și resursele umane utilizate în procesul inovării.

Ancheta statistică CIS 2008 conține un set de indicatori specifici referitori la activitățile inovative ale întreprinderilor și furnizează pentru prima dată, date despre inovațiile cu beneficii pentru mediul inconjurător. Ultima anchetă CIS a fost efectuată, dar prelucrarea informației încă durează. Aceste statistici stau la baza determinării indicatorilor generali despre dezvoltarea inovațională a țărilor.

Totodată, OECD și EUROSTAT au elaborat un sistem de indicatori EIS

(European Innovation Scoreboard) privind inovarea.

Scala europeană de dezvoltare inovațională începe din anul 2000. Indicele total de inovare, la acel moment se calcula în baza de 17 indicatori, grupați în două grupuri - surse de inovare (indicatori de intrare - Innovation input), și inovații realizate (indicatori de ieșire - Innovation output). Anual în metodologia de evaluare se introduceau modificări care se publicau.

Anual în metodologia de evaluare se introduceau modificări care se publicau. Pentru a evalua performanțele activității inovaționale realizate de statele europene, la inițiativa Comisiei Europene EUROSTAT-ul a elaborat instrumentarul statistic denumit Tablou de bord european al inovării "European Innovation Scoreboard (EIS)", care mai târziu în 2010 a fost redenumit în Innovation Union Scoreboard (IUS).

O versiune pilot a EIS a fost publicată în anul 2000, iar începând din 2001 au fost publicate versiuni complete în fiecare an.

Actualmente sistemul de indicatori privind inovarea utilizat în IUS 2011 a fost structurat în 3 grupe mari structurate în 25 de indicatori și reprezintă o evaluare comparabilă a activității de inovare din cele 27 de state-membre ale UE și alte țări terțe europene (Croatia, Serbia, Turcia, Islanda, Fosta Republica Iugoslava a Macedoniei, Norvegia și Elvetia).

Analiza scopurilor, obiectivele și conținutului multor documente internaționale referitoare la problemele măsurării dezvoltării noii economii, ne permit să facem concluzia că experiența internațională este încă foarte puțin unificată. Ca rezultat apar divergențe mari în evaluarea activității noii economii, cauza principală fiind existența de discrepanțe mari nu numai în sistemul de indicatori, dar și suportului metodologic diferit.

Astfel, formarea unui sistem de convergență a sistemelor de indicatori

utilizați pe plan internațional pentru evaluarea componentelor economiei bazate pe cunoaștere devine, în prezent, una dintre prioritățile strategice cheie ale politicului, atât în țările dezvoltate, cât și în cele în curs de dezvoltare.

4. CONCLUSION

Faptul, că Moldova în decurs de 20 de ani s-a dezvoltat foarte slab evaluarea domeniului cercetare-dezvoltare, iar evaluarea domeniului inovării nu a fost dezvoltat, face imposibilă nu numai evaluarea corectă, dar și edificarea economiei bazate pe cunoaștere.

Necesitatea de a ne contura poziția în acest spațiu de o importanță majoră devine tot mai stringentă. Numai în baza unor evaluări calitative și obținerii unei informații statistice veridice este posibilă analiza politicilor economice practicate de către Guvern și trasarea direcțiilor importante care ar necesare în vederea realizării unei creșteri economice rapide pentru a nu rămâne mereu autsaideri.

Analiza scopurilor, obiectivele și conținutului multor documente internaționale referitoare la problemele măsurării dezvoltării economiei bazate pe cunoaștere, permite să facem concluzia că experiența internațională începe să fie revendicată și aplicată și în țara noastră, dar foarte lent și, deseori, anevoios.

5. REFERENCE

- [1]. Albu Lucian-Liviu, Chilian Nona „Posibile ajustări conceptual-metodologice în știința economică, în contextul extinderii SI-SC” p.2București
www.academiaromana.ro/pro_pri/.../st_g09.doc
Rosca Ion GH., Todoroi D. Creativity in conscience
[society.http://www.amfiteatruconomic.ro/temp/Article_1067.pdf](http://www.amfiteatruconomic.ro/temp/Article_1067.pdf)
- [2]. Declaration of the Presidency of the European Council, Lisbon, 22-23 March 2000.

- [3]. David P.A., Foray D. (January 2003). Economic Fundamentals of the Knowledge Society, în Policy Futures In Education. An e-Journal, 1(1): Special Issue: Education and the Knowledge Economy
- [4]. Drăgănescu, M., (1986), „Perspectivele societății cunoașterii în România”, București, Communication at the V-th Scientific Symposium of the Romanian Engineers from Everywhere.
- [5]. Drucker, P., November (1994), „The Age of Social Transformation”, The Atlantic Monthly.
- [6]. Stefan Iancu, Societatea cunoașterii necesită ghidare http://cogito.ucdc.ro/nr_2/16%20-%20stefan%20iancu%20-%20societatea%20cunoașterii%20necesita%20ghidare.pdf
- [7]. Drăgănescu, M. (2004). Societatea informațională și a cunoașterii. Vectorii societății cunoașterii/. www.edemocratie.ro/
- [8]. Godin B. (2003). Knowledge-Based Economy: Conceptual Framework or Buzzword? // Project on the History and Sociology of S&T Statistics. Working Paper No. 24., – p.20. - Электронный реферат: <http://www.csiic.ca>
- [9]. Maftai Mihaela. Autoreferat al tezei de doctor „Sistemul de management al calitatii în unitati de conducere a programelor nationale de cercetare dezvoltare inovare” București, p. 5-6.
- [10]. Neșțian, A. Concepte și modele de managementul cunoștințelor aplicabile în dezvoltarea regională, Iași, www.managementmarketing.ro/pdf/.../46.p..
- [11]. Минаева О.Н Измерение экономики знаний: проблемы и перспективы www.econorus.org/consp/files/8cku.doc
- [12]. Миндели Л.Э., Пипия Л.К.. Концептуальные аспекты формирования экономики знаний. // Проблемы прогнозирования. – 2007. - №3. – С.117
- [13]. Махлуп Ф. Производство и распространение знаний в США. – М.: Прогресс, 1966. – С. 35
- [14]. Ghidul pentru culegerea și interpretarea datelor privind inovarea tehnologică – Manualul Oslo (Ediția 1997), p. 7.
- [15]. Community Innovation Statistics (CIS) <http://epp.eurostat.ec.europa.eu/portal/page/portal/microdata/cis>
- [16]. www.asm.md

Figura No 1. Pilonii economiei cunoașterii

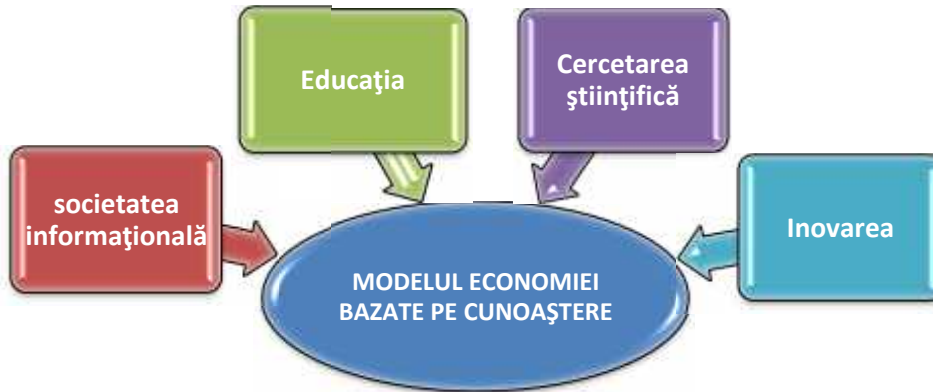

Figura No 2. Factorii determinanți ai economiei cunoașterii

